

AENSLAGEN

Vanden Prince

Hendric Frederic vā Orangiē

inden Unions Krijch.

Met Tijdinghe wt Oranckrijck van de Hughenotten.

Overgeset wt de Hoochduitsche sprake in onse Nederlātsche Tale.

Erst ghedruckt in Ianuarius. 1621.



T' Hantwerpen/ By Abraham Verhoeven/ op de Lombaerde
veste/ inde gulde Sonne. Met Gratie ende Priuilegio.



Aenslaghen vanden Prince Hendrick Frederic van Orangien inden Vnions Krijch.

Wet Hollandt ick gheschickt bin/
Om inden Pals te hebben groot gewin
Maer en bevinde niet datmen de saecke
recht heeft ghewoghen/
Alsoo is Hollandt ende ick bedroghen/
Dan in die Contrepen zijnder Heeren veel/
Een peghelijk wilt hem berijcken heel/
Daer is veel gheclaps ende luttel raedt/
Grooten aenslach ende luttel daet/
Om dies wille dat zy niet en verstaen de saecke
Soo ouer compt den Pals alderleyn ongemaecke
Wat batet voor den Slach te triumpheren/
Ende daer naer te doen het Landt verteren/
Die Vorsten alle int ghemijn/
Om te commanderen niet nut en zijn/

die

Die hen verstaen het commanderen/
 Die seloen en kan het niet ghebeuren/
 die Grauen latent zijnen swanck/
 Mits zn daer van betaelt worden te dank/
 die Edellieden houden veel beerde sonder versumpne
 d'welck hen alreede de borse wel heeft daer rupme
 de Kijer-steden soudent wel Geldt geven/
 dan en weten niet waer zn by sullen leven/
 die boeren zijn qualijck ghemoet/
 Om dat zn verliesen haue ende goet/
 Al wat ervaren Soldaten zijn/
 Worden outwillich al int ghemeijn/
 Mits dien zn niet en worden betaelt/
 Soo en willen zn doek niet zijn aen ghehaelt/
 krijch willen zn voeren sonder gelt/
 d'welck myn teenemael maect ontfelt/
 Almen veel Soldaten soude houden willen/
 Soo moer men hen niet gelt dan stillen/
 In somma naer dat ick sien ende kan smaken/
 Ten sal tot gheen victorie connen gheraken/
 Om t'onder te brenghen die Spaensche macht/
 Zijn wy alles te seer lichtveerdigh bedacht/
 Om te haspelen hebben zn garen ghenoech/
 diet hen spint is ons veel te cloeck/
 Watmen daer van hoor? Lijnwaet sal weben/
 Sal de Rebellen en Hollant doen beven/

Ick laet de Dorsten Godt bevolen/
 Si moghen haer saken naer hen beste doen son-
 der dolen/
 Ende trecken naer Hollandt met lust/
 daer is het nu oock ongherust.

Tijdinghe wt Vranckrijck, in Parijs.



Alsoo zijne Conincklijke Majesteit vā
 Vranckrijc alles in Bearne ordre heeft
 ghestelt/ende de Catholijcke Apostelijc
 ke Roomsche Religie aldaer heeft in ge-
 stelt/soo is zijn Majesteit wederom tot
 Parijs ghecomen / wel ghesont ende wel te passe/
 Godt lof/soo heeft den Coninck van Vranck-rijck
 op den 2. dach deser maent december 1620. wesende
 den Feestdach vanden Salighen Francisco Xaue-
 rio Jesuit: is ghecomen smorghens in hunne kercke
 al waer heeft ghebicht ende ghecommuniceerde als
 van ghelijcke hebben ghedaen den Hertoghe van
 Lupnes met zijne broeders.

Ende Pater Arnout Biechtvader ende Predicant
 van zijne Majesteit heeft ghedaen aldaer een Ser-
 moon.

Ende

Ende alsoo de Hughenotten in Franckrijck hun niet gherusten willen houden / sedert den Coninc vā Franckrijck in Bearne eenighe Gouverneurs vā de Religie heeft af ghesedr / ende Catholijcke Gouverneurs in plaetse ghestelt tot meerder verskeringhe van de Catholijcken aldaer.

Soo hebben de Hughenotten in Linguedocce gaē volck aennemen / ende hebben op gheworpen oft gekosen vier Coronellen / te weten:

Monsieur de Charrillion : daer van dē Admirael Gasparo Coligny was zijn Grootvader.

Monsieur de Boessa: die Gouverneur gheweest is van het Casteel van Borgo in Bressa.

Monsieur Dorval vant Hups van d'Albret / ende eenen anderen broomen Cappiteyn.

Ende zijn soo stout gheweest datse door brauace hebben aen den Coninck ontboden datse begheeren dat Bearne wederom in zijne oude maniere ghestelt wordt mits wtneemende het Garnisoen.

De Catholijcken in Linguadoc seeditmen datse aen den Coninck presenteren 11000. Soldaeten op hunne costen te onderhouden met 12. stucken Geschuts / d'welck zplieden inde state Generael vā hunne Prouintie gheraeimp hebben present zijnde 22. soo Ertf-Bisschoppen als Bisschoppen ende Prelaten.

A Pont Charanton 2. mijlen van Parijs wesende de kercke vande Hughenotten hebben gheordineert teghen een Sondaghe wesende den 13. deser maent eenen generaelen Vastendach.

Men seet dat die vā Kochelle zijn met groote vreesse ende achterdencken door oorsaecke daer binne zijn dyn diuersche partijen/ als te weten Catholijcken/ Hughenotten/ ende Wtlanders: welcke Wtlanders hebben wt ghesonden door suspicie van hunne Keli-gie: Ende gaven biletten aen de Catholijcken / om oock te vertrecken/ presenterende hunne vaste goederen contant te betalen.

Tot Nimes in Languedocce houden de Hughenotten een nieuwe vergaderinghe / alwaer hem is vindende Monsieur du Molin Minister van Seilanton die by den Coninck onthoden is / dan men ghelooft dat hy niet comen en sal.

De Hughenotten hebben ghemeent met eenighe Intelligentie te supprenderen de stadt van Cahors/ int Landt van Quersij/ maer is gefailleert om welcke oorsaecke zijnder 3. op ghehangē als verraders.

Men seet dat den Coninck int eynde vande toecomende weecke sal vertrecken naer Tours om te sien wat de Hughenotten willen bedrijven. Daerentusschen sullen de twee Coninginnen alhier tot Parijs blijven met den Cancellier Bisschop van Luffon/ ende

7

ende andere Raedts-heeren/om zijn absentie alhier te commanderen.

Den Coninck van Brancrick heeft een Heerlijke Ambassade ghesonden aen den Coninck van Enghelant te weten Monsieur de Cadinet met een suite van ouer de 250. Edelmans/waer onder zijn 4. Cheualiers de S. Esprit/4. Raedts-heeren ende andere Noblesse van Qualiteyt/waer onder oock zijn 8. Graven/wat dat hun verrichten is / salmen met den eersten vernemen.

Die Hughenotten van La Rochelle/Ville Capitale du pays de Fainctonge en laten niet af de Stadt te fortificeren/ende volck by de wercke te hebbē/hebben aldaer eenighe vergaedinghe onder malcanderen ghehouden/waer ouer zijn Conincklijke Majesteit van Brancrick hun sulcx niet en heeft willen ghedooghen/zijn al even wel voorts ghevaren.

Sijne Majesteit heeft haer ontboden datse hun gherust ende vreedelijck souden houden/ende de Catholijcken int minste niet en souden molesteren dan vreedelijck met malcanderen ouer een comē/by wilde haer in hare Keligie laten bliuen/ende haer beschermen als eenen goeden Vader zijn Kinderē wilt beschermen ende behoeden / maer de Hughenotten nienewers naer hoozende dan haren cop willen volghen/ende verherden in hun quaet voornemen/ so
en

en weermen niet wat hier van comen sal / dan het
 schijnt dat apparent is hier in Franck-rijk datter
 wel een Oorloghe soude moghen naer volgen / want
 de Hughenotten nieuvers toe en willen verstaen /
 Godt wille ons peys ende vrede verleenen / ende de
 Coninck bewaeren / Amen. Watter nu naer vol-
 ghen sal / salmen met den eersten vernemen.

J. J. N. S.
 V.C.D.W.A.

